

Zadania wstępne na WWW 2025 z językoznawstwa.

25 kwietnia 2025

Uwaga. W tych zadaniach nie chodzi o to, aby googlować rozwiązanie, lub sprawdzać cokolwiek na Wikipedii. Wszystkie dane potrzebne do rozwiązania zadań podane są w treści.

1 Zadanie 1.

Liczby 6, 7, 15, 19, 24, 30, 60, 69, 304, 534, 627, 903, 2005, 2308, 3502, 6613, 6968, 7010, 8035 zapisano literami cyrylicy, według systemu używanego przez narody wschodnio- i południowo- słowiańskie, w Rosji aż do początku XVIII wieku.

з	ѳі	ѳве
л	лг	ѳзі
с	еі	ѳиле
ѳ	кд	ѳвти
тд	хкз	ѳгфв
ѳѳ	флд	ѳсѳѳи
		ѳsxгi

Do każdego zapisu cyrylicą dopasuj liczbę zapisaną cyframi arabskimi.

Zapisz w tym systemie:

29

608

5037

4912

Zapisz cyframi arabskimi:

дi

фs

тѳи

ѳѳд

2 Zadanie 2.

Dane są następujące formy wyrazu *dom* w języku lakijskim (lakh) wraz z ich polskimi tłumaczeniami oraz przykłady ich użycia w zdaniach:

къамлуву	w domu	Znajduję się w domu.
къамлухух	za domem i obok domu	Przechodzę za domem.
къамлуваму	z domu	Wychodzę z domu.
къамлулу	pod domem	Znajduję się pod domem.
къамлуй	na domu	Znajduję się na domu.
къамлувун	do domu	Wchodzę do domu.
къамлухаму	zza domu	Wychodzę zza domu.
къамлулун	pod dom	Schodzę pod dom.
къамлуйх	po domu (mając go pod sobą)	Przechodzę po (dachu) domu.

Przetłumacz na język lakijski: *spod domu* (np. Wychodzę spod domu), *przez dom* (np. Przechodzę przez dom, tzn. przez jego wnętrze), *na dom*, (np. Wspinam się na dom).

Wytłumacz swoje rozumowanie, np. zamieszczając tabelkę.

3 Zadanie 3.

Poniżej przytoczonych jest kilkanaście wyrażen w języku irlandzkim (w uproszczonym zapisie fonetycznym) oraz ich tłumaczenia w **losowej** kolejności.

a mord	jego statek
a bort	jego park
a xa:rtə	ich park
a ɣa:r'd'i:n'	jego mapa
a ga:rtə	ich mapa
a ɲa:r'd'i:n'	jego ogród
a du:rəs	ich ogród
a noxtu:r	ich tom
a fostə	ich podróż
a dom	ich doktor
a far'k'	ich port
a bar'k'	ich pokład
a vark	jego poczta

Polecenie 1.: Ustal, które wyrażenia polskie odpowiadają poszczególnym wyrazom irlandzkim.

Polecenie 2.: Przetłumacz na język irlandzki: ich statek, jego port, jego pokład, ich poczta.

Wytlumacz swoje rozumowanie.

Objaśnienia symboli: Dwukropek oznacza długość samogłoski, apostrof zmiękczeni spółgłoski. Głoska ə jest wymawiana podobnie jak *a* w angielskim słowie *about*. x - jak polskie *ch*. ɣ - dźwięczny odpowiednik x, jak w polskim słowie *Bohdan*. ɲ - jak angielskie *ng*.

Zad. 4. Oto pięć fragmentów Kodeksu Hammurabiego⁵ zapisanych pismem klinowym, ich zapis dostosowanym alfabetem łacińskim, a także ich polskie tłumaczenia. Transkrypcje i tłumaczenia podane są w przypadkowej kolejności.

1.

2.

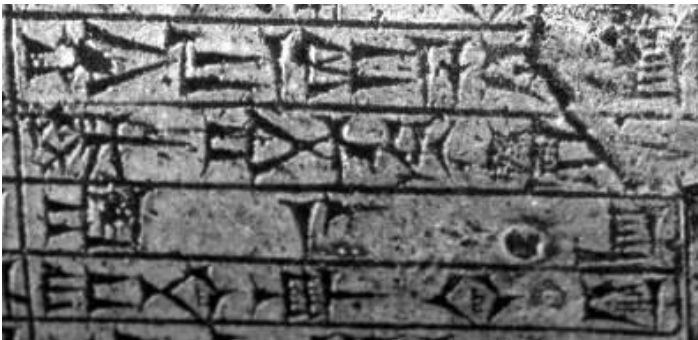
3.

5.

4.

I. šumma awīlum īn mār awīlim uhtappid īnšu uhappadū

II. šumma awīlum mār awīlim šehram ištariq iddâk

III. šumma mārūm abašu imtaḥaṣ rittašu inakkisū

IV. šumma awīlum awīlam ubbirma nērtam eliṣu iddima lā uktīnšu mubbiršu iddâk

V. šumma awīlum alpam imēram īgurma ina šērim nēšum iddukšu ana bēlišuma

A. Jeśli syn ojca swego uderzył, rękę utną mu.

B. Jeśli obywatel wołu (lub) osła wynajął i na polu lew zabił go,

(jest to strata) właściciela jego.

C. Jeśli obywatel obywatela oskarżył i morderstwo mu zarzucił,

a nie udowodnił mu (tego), jego oskarżyciel zostanie zabity.

D. Jeśli obywatel małego syna obywatela ukradł, zostanie zabity.

E. Jeśli obywatel oko synowi obywatela wybił, oko wybija mu.

4.1. (9 pkt) Dopasuj numery tabliczek do zapisów pismem łacińskim i do polskich tłumaczeń.

4.2. (4 pkt) Przetłumacz na polski:

a) rittum

c) ĩn

b) imērum

d) şehrum

4.3. (6 pkt) Zapisz dostosowanym alfabetem łacińskim:

a) jego (zaimek dzierżawczy)

c) lwa (dopełniacz)

b) ojca (biernik)

d) oskarżyciel

⁵ pochodzący z XVIII w. p.n.e. zbiór praw obowiązujących wówczas w Babilonii, zapisany w semickim języku akadyjskim, jeden z najstarszych odczytanych zwartych tekstów, na polski z przetłumaczony dopiero w XX w.

4 Zadanie 5.

Oto 12 zdań w języku belanda (Prawdopodobnie z rodziny nigero-kongijskiej, używane przez kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców Sudanu Południowego)

1. Yi üyii'd ge kew ri caa ki ka guk.
2. Wa maag gwene, ni caame caa.
3. Gwene ücaam wu nà met.
4. Faci üyii'd ko nà ga.
5. Guk lóore nà kpíi.
6. Ge lóor ko kendo guk maag na kew ri ki ka faci.
7. Ni alóora guk di faci, go alóor wa.
8. Ni yii'da ne, ka jur caam ge rumo.
9. Ya awooti, ni acaami ge rumo.
10. Ni awooti, ge acaam ka caa.
11. Ya amaagi rumo kendo caa ayii'de nà met.
12. Ni ücaam ge gwene, yi üyii'd ne kew ri caa ki wa.

i ich tłumaczenia podane w przypadkowej kolejności::

- A. Pies, którego widzi, jest duży.
- B. Przybyłem do ciebie, kiedy już ich zjadłeś.
- C. Kiedy zjedzą kurczaka, znajdziesz go między krową a nami (bez ciebie).
- D. Kiedy przybyłeś, zjedli krowy.
- E. Kurczak, którego zjecie, jest dobry.
- F. Kiedy zobaczyłem psa przed domem, on zobaczył nas (bez ciebie).
- G. Znajdziesz ich między krową i psami.
- H. Widzą nas (z tobą), ale pies łapie mnie między domami.
- I. Złapałem cię już, ale krowa, którą ona znalazła, jest dobra.
- J. Kiedy go znajduję, dziewczęta już ich jedzą.
- K. Dom, który znajdziemy (z tobą), jest duży.
- L. My (bez ciebie) łapiemy kurczaka, kiedy on je krowę.

Polecenie 1.: Do liczb 1-12 dopasuj litery oznaczające odpowiednie tłumaczenia.

Polecenie 2.: Przetłumacz na język belanda: a) Kiedy on ich już znalazł, ona złapała krowę między psami i kurczakami.

b) Pies widzi go, ale krowa idzie już do nas (z tobą).

c) Zjadłeś mnie, ale on go zje.

Polecenie 3.: (*) Wy tłumacz w jaki sposób dopasowałeś(aś) tłumaczenia do wyrażen w języku belanda.

Źródła zadań: Włodzimierz Gruszczyński, *Zbiór zadań z językoznawstwa*, WSiP, Warszawa 1990.

Olimpiada Lingwistyki Matematycznej, (różne edycje)